

Forvaltningen av Statens pensjonsfond utland

Sentralbanksjef Øystein Olsen. Innledning til høring om forvaltningen av Statens pensjonsfond utland 2012 i Stortingets finanskomiteé.

Med forbehold om endringer under fremføringen.

- [Høringen på nett-TV \(Stortinget, Høringssal 1\)](#)

Takk til komiteens leder, og takk for at Norges Bank også i år får anledning til å gjøre rede for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland.

<Lysbilde: Ny geografisk fordeling>

Investeringsstrategien til Statens pensjonsfond utland bygger på fondets særtrekk, formål og vår oppfatning av finansmarkedenes virkemåte. Fondet er stort og horisonten er langsiktig. For forvaltningen er målet å bevare fondets langsiktige internasjonale kjøpekraft.

I 2012 ble investeringsstrategien endret. Endringene innebærer at fondet nå har større investeringer i fremvoksende økonomier enn tidligere. Litt over 10 prosent av fondet er nå investert i slike land.

<Lysbilde: Økende investeringer i realaktiva>

Fondets aksjeandel ble økt til 60 prosent mellom 2007 og 2009. Når vi om noen tid har plassert 5 prosent av fondet i fast eiendom, er om lag to tredjedeler av fondet investert i realaktiva. Slike eiendeler har en høyere forventet avkastning over tid enn nominelle obligasjoner. Motstykket er en høyere risiko. Fondets langsiktige horisont gjør oss imidlertid godt egnet til å bære denne risikoen.

Nøkkelen til å realisere den høyere avkastningen er å holde fast ved strategien også i tider med stor usikkerhet, slik vi gjorde gjennom finanskrisen i 2008 og 2009. Nå er et offentlig regelverk omkring rebalansering etablert. Det vil bidra til å sikre gjennomføringen av denne strategien neste gang det er store utslag i finansmarkedene.

<Lysbilde: Kostnadene faller>

Det er mer ressurskrevende å forvalte aksjer enn rentepapirer. Det koster mer å forvalte flere små enn få store aksjeposter. Forvaltning i fremvoksende markeder er dyrere enn forvaltning i utviklede markeder.

Likevel har kostnadene i forvaltningen som andel av fondet falt over tid. Vi har utnyttet fondets størrelse til å høste stordriftsfordeler i forvaltningen. De siste par årene er kostnadene redusert, også målt i kroner. Dette skyldes blant annet mindre bruk av eksterne

forvaltere. Vi har også redusert kostnadene ved kjøp av andre tjenester, som IT, depot og oppgjør.

I forhold til fondets størrelse er forvaltningskostnadene beskjedne. Norges Bank tilstreber stadig høyest mulig effektivitet, uten at det går på bekostning av kvaliteten i forvaltningen. I fjor tilsvarte forvaltningskostnadene 0,05 prosent av fondet.

<Lysbilde: Åpen og faglig forankret forvaltning>

Norges Bank møter krav til åpenhet om forvaltningen, både nasjonalt og internasjonalt. Vi har høye ambisjoner når det gjelder åpenhet. Samtidig må vi balansere ulike hensyn. For investeringer i enkeltsselskaper vil utstrakt åpenhet komme i konflikt med hensynet til konfidensialitet. For å opprettholde en fortrolig kommunikasjon med ledelsen i selskapene vi har aksjer i, må begge parter ha tillit til at dialogen skjer nettopp i fortrolighet.

I 2012 økte vi samarbeidet med norsk akademisk forskning. NBIM deltok med foredrag om forvaltningen på flere universiteter og vitenskapelige høyskoler.

Gjennom vårt program Det norske finansinitiativet støtter vi finansiell forskning på ulike nivåer. Dette initiativet bidrar både til å styrke det vitenskapelige nivået i finans på norske læresteder, og til å stimulere den offentlige debatten om forvaltningen av fondet. Samarbeidet utnyttes også internt i Norges Bank, både i forvaltningen og i videreutviklingen av strategien.

Takk for oppmerksomheten. La meg nå gi ordet til NBIMs leder, Yngve Slyngstad.